

dæmisögu og þykja séra Friðrik taki sér helzt til alvarlega og til inntekta „professors“ nafnið er honum hefir verið gefið, alt eins mikið í gamni eins og alvöru. — —

Pannig hefir þá þetta mál snúist og leiðtoga vorir með-höndlað það; tekið það algjörlega út frá því sjónarmíði, sem það hefði átt að skoðast og ræðast frá hálfu blaðanna, ef blöðin eiga að vera mönnum til leiðbeininga í því sem þeir hugsa og áfórmá. Persónulegheit í stað málefnis, drýgindi í stað sætta, moldviðri í stað upplýsinga, það er sorglegur vitnisburður um kraftleysi vort að hugsa, viljaleysi vort að ihuga. En alt stafar af því eina og sama—„prinsíp“-leysi. Vér sjáum tnenn og einstaklinga, vér sjáum flokka og fylkingar, en það er örsjaldan að vér sjáum fyrir hverju strítt er og stritað, -málefnið sjálft. Og svo er það líka farið að verða svo að vér kærum oss ekki þótt vér sjáum ekki málefnin; þau mega eiga sig. Vér sjáum formanninn og nóg að komast á fleytuna hjá honum, brúka þá beitu sem hann leggur til, renna út færinu þar sem hann segir fyrir, til hvers svo sem afliun er notaður eftir á. „Liberal“ eða Conservative“, lútherskur eða únitariskur þýðir í huga fjölda margra aðeins viss *félags stærð*, ekki sérstök stefna, skoðun eða hugsjónir. Ekki það að þessar félagsstærðir hafi nokkurt takmark, sem áhrif, hugsanir og tilgangur þeirra stefni að.

Menn láta það sem vind um eyru þjóta þótt talað sé um stefnu þessara ýmsu félagsheilda, vegna þess að orðið „félag“ hefir gleypit orðið „stefna“, eins og horuðu kýrnar þær feitu. Keppnin er öll í því fólgin að „stærðin“ *sýnist* sem mest. Það er leiðtoganna skuld. Þess vegna er það líka aðalhugaeftið, þegar í missætt slæst, að minka móttöðumann sinn sem mest, í stað þess að taka duglega ofan í við kenningar hans og málstað.

Og það er það sem einkent hefir blaðamál þessi alla leiðina. Og að því leyti eru þau sannur spiegill þjóðlífss vors hér í borginni. Að vér getum aftur um Breiðabliks-greinina, þar kemur þessi hugsun svo bersýnilega fyrir. Baldwin hafði öðlast allmikla „stærð“ í augum margra fyrir svar sitt til séra Jóns.